

Jarraipenaren aurkezpena

Berehalako Jarduketa Plana eta Aiaraldea Eskualdeko Plan Estrategikoa

Talde eragilearen bilera, maiatzak 2026

Edukia

1_ Testuingurua

2_ Ikuspegi globala

3_ Uneko gauzatze-egoera

4_ Proiektuak eta jarduketak

5_ Beste jarduketa interesgarri batzuk

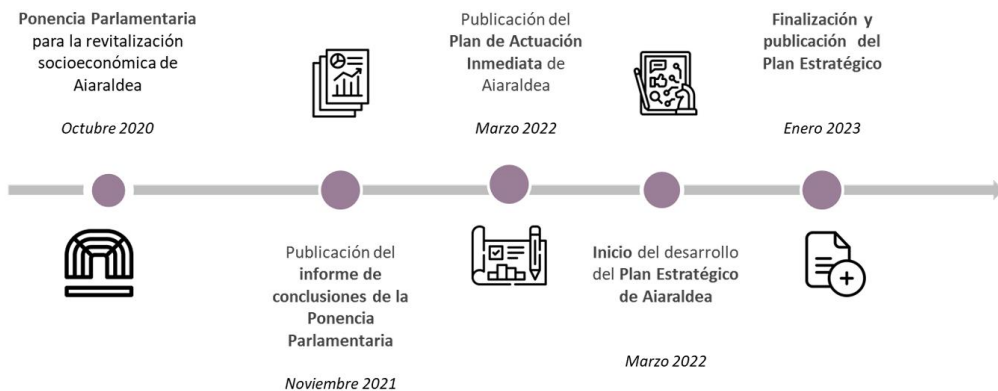
Testuingurua

Eskualdeko Plan Estrategikoa_EPE
Aiaraldea

Sarrera

Aiaraldeko Eskualdeko Plan Estrategikoa lurraldearen **etorkizun sozioekonomikoari buruzko hausnarketa beharrezko baten testuinguruan kokatzen da**, industria-suspertzerako, gizarte-kohesiorako eta jasangarritasunerako bidea definitzeko helburuarekin.

Ildo horretan, **Planak Aiaraldearen garapen ekonomikoa indartu nahi du**, eskualdearen ongizate partekatua lortzeko oinarri gisa, eta, aldi berean, **gizarte-inpaktua eta ingurumen-jasangarritasuna ekimenen printzipio gidarien artean kokatzen ditu**.

Helburuak

Planaren helburu nagusiak hauek dira:

Aiaraldea biziberritzeko **tresna estrategiko** bihurtzea.

Estrategia eraldatzailea bat definitzea eta bultzatzea, Aiaraldearen biziberritze sozioekonomikoa gidatu eta gauzatzeko gai izango diren **proiektu eragileak zehaztuz**.

Talde Eragilea

Erakunde arteko **Talde Eragilea** funtsezkoa da Plana definitzeko, bultzatzeko eta haren jarraipena egiteko. Eusko Jaurlaritzak, Bizkaiko eta Arabako Foru Aldundiek, **Lehentasunezko Jarduera Eremuko 9 Udalek**, Aiaraldeko Kuadrilla eta Gorbeialdeko eta Zabaiaiko Landa Garapenerako Elkarteek osatzen dute.

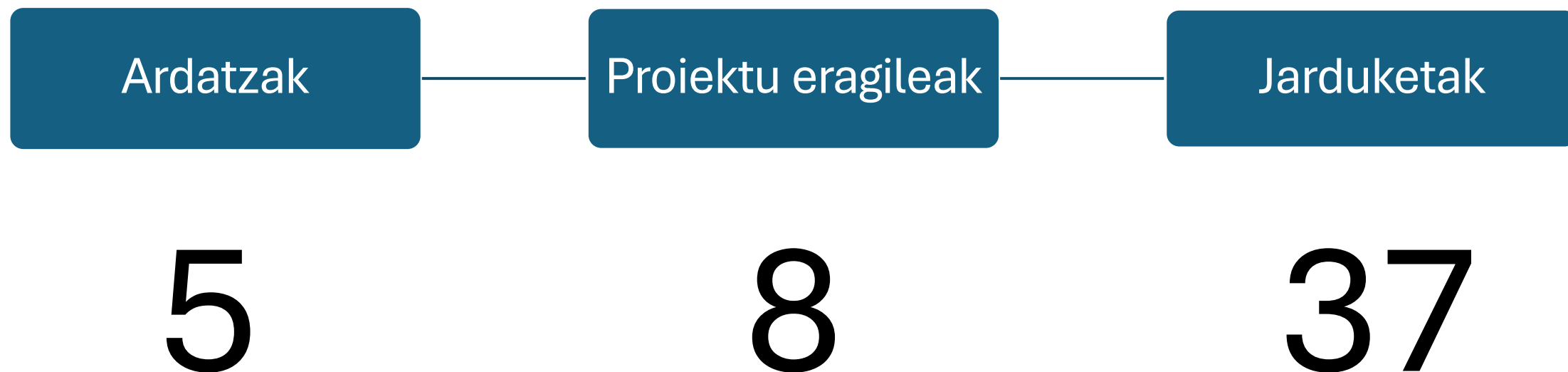
Txosten honen helburua da Talde Eragilearekin partekatzea **proiektu eragileen eta jarduketan gauzatze-egoera**, urteko jarraipen-konpromisoa betez.

Ikuspegi globala

Eskualdeko Plan Estrategikoa_EPE

Aiaraldea

Eskualdeko Plan Estrategikoaren definizioa

Ardatzen eta proiektu-eragileen definizioa

1. ARDATZA_

Ekonomia suspertzea eta industria dibertsifikatzea

A1. Industria modernizatzea eta lurzorua eta industria eraikuntzak berreskuratzea.

A2. Nekazaritzako elikagaien sektorea dibertsifikatzea eta garatzea eskualdean.

A3. Dibertsifikazio ekonomikoa: turismoaren eta merkataritzaren sektorea.

A4. Dibertsifikazio ekonomikoa: kultura eta sormen esparrua.

2. ARDATZA_

Enplegua, gizarteratzea eta prestakuntza

A5. Enplegua eta lanbide-heziketako proiektuak.

3. ARDATZA_

Gizarte-kohesioa eta zerbitzu publikoak

A6. Gizarte-kohesioa eta etxebizitza sozialak.

4. ARDATZA_

Hiri-berroneratzea, etxebizitza eta ingurumena

A7. Hiri-berroneratzea.

5. ARDATZA_

Azpiegiturak eta mugikortasun iraunkorra

A8. Ingurumena eta mugikortasun jasangarria.

Jarduketaren definizioa

1. ARDATZA_ Ekonomia suspertzea eta industria dibertsifikatzea	A1. Industria modernizatzea eta industriako lurzoruak eta eraikinak berreskuratzea.	A1.1. Lurzoru eta eraikin industrialen inbentarioa eta berreskuratzea. ** A1.2. Aiara Industrial Lab. A1.3. Industrialdeen modernizazioa.	2. ARDATZA_ Enplegua, gizarteratzea eta prestakuntza	A5. Enplegua eta lanbide-heziketako proiektuak.	A5.1. Beirari eta industria-inguruneari lotutako lanbide-heziketako ikastetxe politeknikoak. A5.2. Prestakuntza-, berrikuntza- eta ekintzailletza-proiektuak Amurrioko eta Laudioko LHko ikastetxeetan. A5.3. Hizkuntza-gaikuntza. A5.4. Ikastetxeen eta industria-sarearen arteko koordinazio hobea bultzatzea. A5.5. LHko gradu berriak garatzea eta gaitasun espezifikoak indartzea.		
	A2. Nekazaritzako elikagaien sektorea dibertsifikatzea eta garatzea eskualdean.	A2.1. Nekazaritza-enpresen hazitegi bat sortzea lur-banku esperimental batean. A2.2. Hegaztien transformazio zentro baten bideragarritasun-azterketa eta Belardi proiektua martxan jartzea. A2.3. LABEAN programaren aplikazio espezifikoa. A2.4. Zerrategi baten bideragarritasun-azterketa. A2.5. Elikagai-soberakinak biltzeko eta birbalioesteko kanala sortzea.			3. ARDATZA_ Gizarte-kohesioa eta zerbitzu publikoak	A6. Gizarte-kohesioa eta etxebizitza sozialak.	A6.1. Etxebizitzak proiektu sozialetarako lagatzea. A6.2. Adimen-minusbaliotasuna duten pertsonentzako eguneko zentroaren eta etxebizitzaren proiektua. A6.3. Mendekotasun-egoeran dauden pertsonentzako egoitza-baliabideak hobetzea.
	A3. Dibertsifikazio ekonomikoa: turismo eta merkataritza sektorea.	A3.1. Turismo-sektorea sustatzea. A3.2. Txakolinaren ibilbidea garatzea. A3.3. Artisau-produktuen ibilbide gastronomikoa. A3.4. Museoen Sarea. A3.5. Dorretxeen ibilbidea. A3.6. Jarduerak Kexaako multzoan. A3.7. Ekitaldi bereziak. A3.8. Marka turistikoa. A3.9. Turismoa sustatzeko beste jarduera batzuk. A3.10. Aiaraldeko merkataritza eta turismoa suspertzeko plana.			4. ARDATZA_ Hiri-berroneratzea, etxebizitza eta ingurumena	A7. Hiri-berroneratzea.	A7.1. Auzo kalteberen hiri-berrikuntza integrala. A7.2. Kirol instalazio berriak Okondon.
	A4. Dibertsifikazio ekonomikoa: kultura eta sormen esparrua.	A4.1. Urduñako kultur ondare berezia zaharberritzea eta balioa ematea. A4.2. Hobetzeko esku-hartzeak Artziniegako monumentu multzoan. A4.3. Audio Ekintza eta Kultur Unea (LEKU). A4.4. Urduñako polo audiobisualaren sorrera. A4.5. Hub Audiobisuala Araba.			5. ARDATZA_ Azpiegiturak eta mugikortasun iraunkorra	A8. Ingurumena eta mugikortasun jasangarria.	A8.1. Nerbioiko Parke Linealaren garapena. A8.2. Bide berdeak zabaltzea. A8.3. Mugikortasun jasangarria sustatzea. A8.4. Eskualdeko mugikortasuna.

** Birformulatutako jarduketak

Gauzatzze-egoera

Eskualdeko Plan Estrategikoa_EPE

Aiaraldea

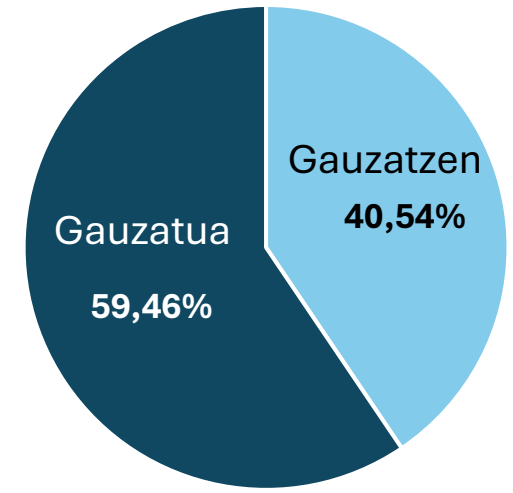
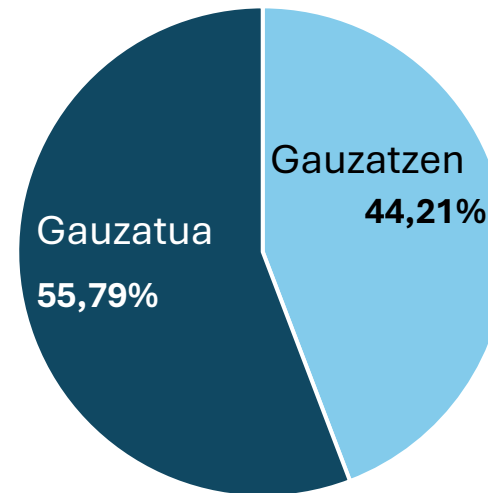
Laburpen taula

Hasierako aurrekontua	40.505.154,00 €
Aurrekontu eguneratua 2025	44.902.829,00 €
Aurrekontu eguneratua 2026	57.729.465,45 €

Jarduketan egoera	37
Gauzatua	22
Gauzatzen	15

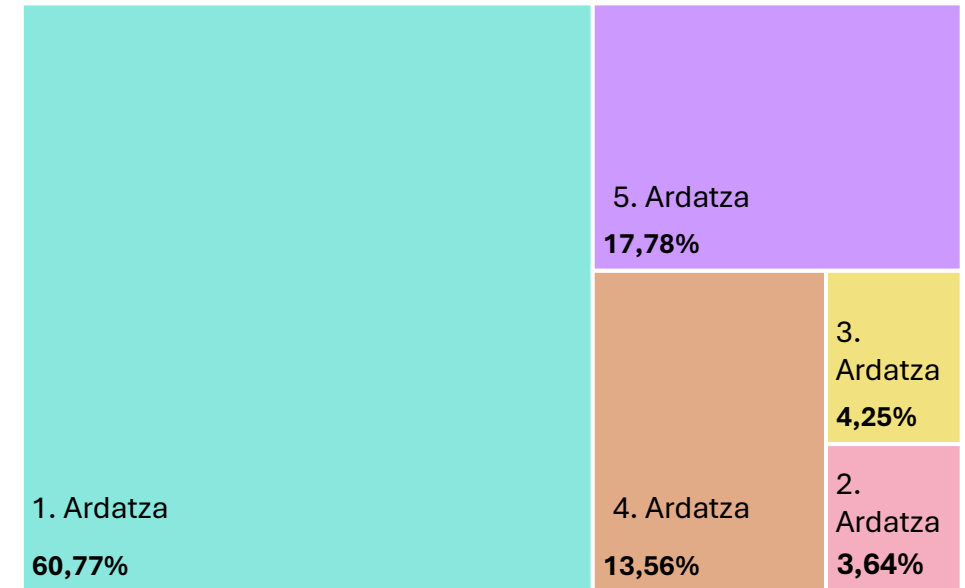

Gauzatua	32.205.218,99 €
Gauzatzen	25.524.246,46 €

Aurrekontuen banaketa ardatzen arabera

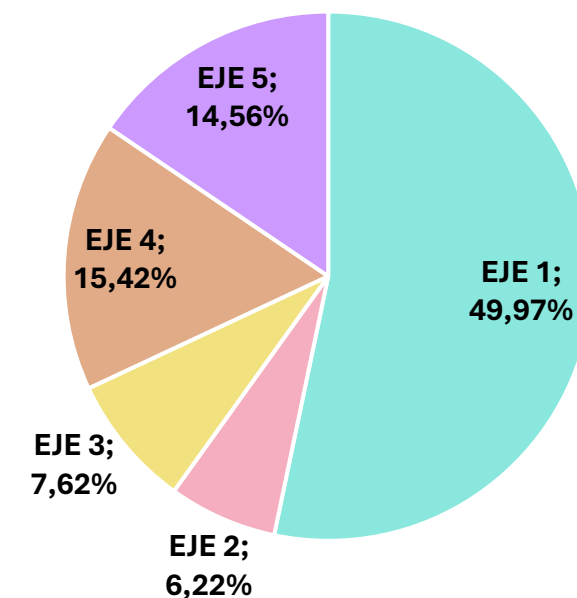
	Aurrekontu eguneratua (2026)
1. ARDATZA_ Ekonomia suspertzea eta industria dibertsifikatzea	35.081.046,31 €
2. ARDATZA_ Enplegua, gizarteratzea eta formazioa	2.100.258,14 €
3. ARDATZA_ Gizarte-kohesioa eta zerbitzu publikoak	2.454.833,00 €
4. ARDATZA_ Hiri-berroneratzea, etxebizitza eta ingurumena	7.828.347,60 €
5. ARDATZA_ Azpiegiturak eta mugikortasun iraunkorra	10.264.980,40 €
TOTALA EPE AIARALDEA	57.729.465,45 €

Aurrekontuaren banaketa ardatzen arabera.

Aurrekontuaren gauzatze-egoera, ardatzen arabera

	Eguneratua (2026)	Aurrekontua Gauzatua	Gauzatzen
1. ARDATZA_ Ekonomia suspertzea eta industria dibertsifikatzea	35.081.046,31 €	18.092.087,95 €	16.988.958,36 €
2. ARDATZA_ Enplegua, gizarteratzea eta formazioa	2.100.258,14 €	2.002.592,11 €	97.666,03 €
3. ARDATZA_ Gizarte-kohesioa eta zerbitzu publikoak	2.454.833,00 €	2.454.833,00 €	0,00 €
4. ARDATZA_ Hiri-berroneratzea, etxebizitza eta ingurumena	7.828.347,60 €	4.965.485,60 €	2.862.862,00 €
5. ARDATZA_ Azpiegiturak eta mugikortasun iraunkorra	10.264.980,40 €	4.690.220,33 €	5.574.760,07 €
TOTALA EPE AIARALDEA	57.729.465,45 €	32.205.218,99 €	25.524.246,46 €

Gauzatze-maila, ardatzeko, guztizko gauzatze-mailarekiko.

Proiektuak eta jarduketak

Eskualdeko Plan Estrategikoa_EPE

Aiaraldea

1. ARDATZA

**Ekonomia suspertzea eta
industria dibertsifikatzea**

Aurrerapenen deskribapena

1. ARDATZA. EKONOMIA SUSPERTZEA ETA INDUSTRIA DIBERTSIFIKATZEA

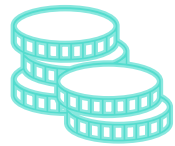

PROIEKTUA	JARDUKETA KOPURUA	AURREKONTU EGUNERATUA	GAUZATUA	GAUZATZEN
A1 Industria modernizatzea eta industriako lurzoruak eta eraikinak berreskuratzea.	3	12.025.000,00 €	1.450.000,00 € (12,05 %)	10.575.000,00 € (87,95 %)
A2 Nekazaritzako elikagaien sektorea dibertsifikatzea eta garatzea eskualdean.	5	1.646.362,00 €	1.286.669,00 € (78,15 %)	359.693,00 € (21,85 %)
A3 Dibertsifikazio ekonomikoa: turismo eta merkataritza sektorea.	10	5.205.978,66 €	4.986.770,66 € (95,79 %)	219.208,00 € (4,21 %)
A4 Dibertsifikazio ekonomikoa: kultura eta sormen esparrua.	5	16.203.705,65 €	10.368.648,29 € (64 %)	5.835.057,36 € (36 %)
TOTALA		35.081.046,31 €	18.092.087,95 €	16.988.958,36 €

A1_1. Lurzoru eta eraikin industrialen inbentarioa eta berreskuratzea:

“A1_1. Audio Glass Hub”, “A1_2. Energia-eraginkortasuna: karbonoa kentzea eta ingurumen-aztarna murriztea” eta “A1_3. Industria-lurzoruen eta -eraikinen inbentarioa eta berreskurapena”, jarduketarako aurrekontua Guardian eta Glavistako lurretan industria-proiektua bultzatzeko erabiliko da. Horrez gain, Eusko Jaurlaritzak Europlátano taldean integratutako Musanorte ekintzarako aurrekontu arruntarekin aurreikusitako inbertsioa gehitu da. Era berean, AFaren aurreko urteetako funts erabilgarriek lurzoruak eta industria-eraikinak berreskuratzen lagunduko dute.

Guardian eta Glavista lursailen industria-proiektua:

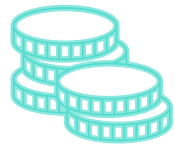
Aurreikusitako inbertsio totala: 80 – 85 M €

EPE inbertsioa: **10M €**

400 lanpostu

Musanorte ekimena, Europlátano taldean integratuta:

Aurreikusitako inbertsio totala: 24 M €

Aurrekontu arrunteko inbertsioa : **2,2 M €**

100 lanpostu

A1_2. Aiara Industrial LAB:

Arabako Foru Aldundiak, Laudioko eta Amurrioko Udalek eta Aiaraldeko Kuadrillak bultzatutako Aiara Industrial Lab ekimenaren helburua eskualdeko industria-sarearen lehiakortasuna indartzea da.

Orain arte, digitalizaziorako, prestakuntzarako, trantsizio energetikorako eta berrikuntza irekirako jarduerak bultzatu dira, ETEentzako proiektu pilotuak, Mondragon Unibertsitatearekiko prestakuntza-programak, karbono-aztarnaren kalkulua, Berrikuntza Irekiaren Fabrika, azoka industrialetan parte hartzea, networking jardunaldiak eta lurraldeko eragileekiko lankidetzak nabarmenduz.

Hasieran aurreikusitako jarduerak gauzatu ondoren, proiektuak aurrera jarraitzen du baliabide propioekin, eta erreferentziako ekimen gisa sendotzen da.

Amurrio

Gauzatzen

A1_3. Industrialdeen modernizazioa:

Industrialdeak modernizatzeko ekimenaren helburua ekoizpen-espazioen baldintzak hobetzea da, enpresa-lehiakortasuna eta jarduera berriak erakartzeko.

Aldi horretan, Arabako eta Bizkaiko hainbat poligonotan egin dira jarduketak, eta nabarmentzekoak dira Aiarako poligonoan baskula bat jartzea, Okondoko poligonoa hobetzeko plan partzial baterako proposamena zehaztea eta Bakiolako poligonoa modernizatzea Arrankudiagan.

Eskualde
maila

Gauzatzen

A2_1. Nekazaritza-enpresen hazitegi bat sortzea lur-banku esperimental batean:

Lur-banku esperimental batean nekazaritza-enpresen hazitegi bat sortzeko ekimenaren helburua eskualdean lehen sektorearen ekintzailtza eta dibertsifikazioa bultzatzea izan zen. Lurraldeko esperientziak eta eragileak aztertu ondoren, Aiaraldean jarduera ekonomikoa eta enplegua sustatzeko enpresa-ekimenak garatzeko lehiaketa bat egitea erabaki zen.

Azken aldian, ideia-lehiaketan hautatutako proiektuen eta ekintzailtzen kudeaketan eta jarraipenean aurrera egin da.

A2_2. Hegaztien transformazio zentro baten bideragarritasun-azterketa eta Belardi proiektua martxan jartzea:

Jarduketa amaitu da eta Belardi proiektua martxan jartzea ahalbidetu du, hegaztiak eraldatzeko zentro baten bideragarritasuna aztertu ondoren. Helburua Urduñan haragi-erlaketarako azpiegitura bat garatzea da, eskualdeari zerbitzua emango diona, eta sektoreko beste tokiko ekimen batzuei laguntzea.

A2_3. LABEAN programaren aplikazio espezifikoa:

Ekimenaren helburua landa-inguruneko gizarte-berrikuntza da. Prozesu parte-hartzaileari ekin zaio eskualdeko eragile guztiekin. Gaur egun, jarduketari jarraipena emateko konpromisoa dago.

A2_4. Zerrategi baten bideragarritasun-azterketa:

Zerrategi baten bideragarritasuna aztertzeko ekimenak eskualdean egurraren eraldaketa jarduerak duen potentziala aztertzea du helburu. Ekimena gauzatuta dago. Aldi horretan, aurreproiektua idatzi du Columbia Britainiarreko Unibertsitateko (UBC) Materialen eta Fabrikazioaren Ikerketa Institutuak (MMRI). Aurreproiektu horren izena hau da: *“Zerratokietarako hornikuntza-katearen diseinua: analisi tekniko eta ekonomiko berri bat, helburu anitzeko optimizazioa eta 4.0 industriak gaitutako erabakiei laguntzeko tresna”*.

A2_5. Elikagai-soberakinak biltzeko eta birbalioesteko kanala sortzea:

Hondakinak prebenitzea eta eskualdeko nekazaritzako elikagaien katean baliabideak aprobetxatzea du helburu. Prebentzio-planak, beharren analisiak eta errebalorizazio-aukerak garatu dira, eta bilketa-zentroa birmoldatuta, sistema martxan jartzeko aurrerapausoak eman dira. Hala, 2.500 kilo elikagai baino gehiago berreskuratzea lortu da dohaintzen bidez.

A3_1. Turismo-sektorea sustatzea:

Turismo sektorea sustatzeko jarduketa gauzatuta dago eta Aiaraldeko turismo eskaintza bultzatu eta eguneratzea du helburu, bere posizionamendua eta lehiakortasuna hobetuz.

Eusko Jaurlaritzaren eta Arabako Foru Aldundiaren arteko lankidetzaren hitzarmenaren testuinguruan, hainbat sustapen-ekintza egin dira, hala nola kanpainak komunikabide digitaletan, onlineko hedapen-ekintzak eta bisitak antolatzea preskriptoreekin eta influencerekin.

Disfruta con su patrimonio

AIARALDEA EL DESTINO ES EL PAISAJE

No muchos lugares pueden presumir de un patrimonio tan lleno de historia en un entorno natural tan privilegiado.

Aiaraldea está salpicada de palacios, casas solariegas y ermitas e iglesias que rezuman historia de familias nobles y culto religioso.

El **Conjunto Monumental de Quejana** es muestra de ello. Vinculado desde el origen a la familia de los Ayala es muestra de ambas cosas, lo profano y lo religioso, en un mismo espacio patrimonial.

Y en el plano religioso y en un entorno único, tenemos Ermualde que lo forman el **Santuario de Santa María del Yermo** y la **Ermita de Santa Lucía** en Laudio/Llodio.

Si bien las urbes más grandes como **Laudio/Llodio** o **Amurrio** han ido contruyéndose en base a un entorno industrial creador de riqueza, otras poblaciones como **Respaldiza**, **Okondo** y sobre todo **Artziniega** presentan unos cascos históricos de gran belleza y alto interés patrimonial.

No debemos olvidar la oferta museística muy variada e interesante.

AIARALDEA

Patrimonio Histórico

AYALA / AIARA

- 1 Luitaondo Arbol Malato
- 2 Murga Casa-Torre
- 3 Olabezar Campo de Saraube
- 4 Quejana / Kexaa Conjunto Monumental
- 5 Añes Portada románica de San Vicente

AMURRIO

- 6 Retablo Iglesia de Santa María
- 7 Torre Mariaka
- 8 Yacimiento romano de Eloxazar

ARTZINIEGA

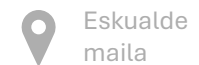
- 9 Casa-Torre Ortiz de Molinillo y Velasco
- 10 Casco histórico
- 11 Portada Convento Agustinas
- 12 Fragua de Pablo Respaldiza
- 13 Santuario de Ntra. Sra. de la Encina

LAUDIO / LLODIO

- 14 Palacio, puente y ferrería de Anuntzibai
- 15 Palacio Katuxa
- 16 Parque Lamuza
- 17 Ermualde
- 18 Torre de Ugarte

OKONDO

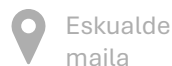
- 19 Iglesia San Roman

A3_2. Txakolinaren ibilbidea garatzea:

Txakolinaren Ibilbidea garatzeko ekimenak turismo enologikoari balioa ematea eta eskualdeko turismo eta kultura sektorea produktu enblematiko honen inguruan dinamizatzea du helburu.

Aldi honetan, Txakolinaren Ibilbidea kudeatzeko eredu baten diseinuan eta Elkartearen bideragarritasunaren analisisan aurrera egin da. Era berean, sektoreko 31 eragile (upeltegiak, landetxeak, museoak, udalak eta Aiaraldeko Kuadrilla) biltzen dituen Elkarte hori eratu da, elkarrekin sustatzeko.

La Ruta del Txakoli

La Ruta del Txakoli de Aiaraldea te permitirá disfrutar de una experiencia enogastronómica única. Bajo esta marca se asocian **txakolinerías, restaurantes, alojamientos, tiendas y oficinas de turismo** que te ayudarán a descubrir y degustar la calidad de nuestros productos locales y entre ellos y como agente conductor, el txakoli.

Bajo esta marca se organizan además numerosas actividades que te permitirán disfrutar aún más, si cabe, de esta **experiencia que une** la cultura, las tradiciones y el disfrute enogastronómico. Si vas a venir, infórmate antes para poder disfrutar de alguna de ellas.

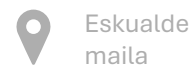

TXA RUTA DEL TXAKOLI AIARALDEA

A3_3. Artisau-produktuen ibilbide gastronomikoa:

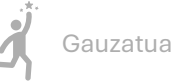
Eskualdeko aberastasun gastronomikoari balioa ematea eta bertako produktuetan (gazta, hestebeteak, perretxikoak edo destilatuak) oinarritutako eskaintza turistikoa antolatzea du helburu, eta amaituta dago.

A3 PROIEKTUA: Dibertsifikazio ekonomikoa: turismo eta merkataritza sektorea.

A3_4. Museoen Sarea:

Helburua eskualdeko ondare kulturalari balioa ematea da, museo baliabideen arteko lankidetzaren bidez. Aldi honetan, erakusketa berri bat bultzatu da Artziniegako Museoan, baita informazio-elementu fisikoak, liburuxkak eta digitalak ere “Aiaraldeko Museoen eta Dorretxeen Ibilbideak” proposamen turistikorako.

A3_5. Dorretxeen ibilbidea:

Jarduketaren helburua eskualdeko ondare arkitektoniko eta historikoa balioan jartzea da. Aldi honetan “Aiaraldeko Museoen eta Dorretxeen Ibilbideak” proposamen turistikoa garatu da, seinaleztapena, dibulgazio-materialak, web atari bat eta berau sustatzeko ikus-entzunezko edukiak barne.

A3_6. Jarduerak Kexaako multzoan:

Jarduketaren helburua da enklabe horri balioa ematea, eskualdean erreferentziazko baliabide turistiko eta kultural gisa. Aldi horretan, beste jarduera batzuk egin dira Kexaako monumentu-multzoan, hala nola Multzoaren beraren bisita gidatuak, komentua erosi ondoren.

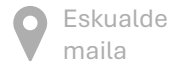
A3_7. Ekitaldi bereziak:

Jarduketak eskualdeko jarduera turistikoa eta gastronomikoa dinamizatzea du helburu, erreferentziazko ekitaldiak antolatuz. Eusko Jaurlaritzaren eta AFaren arteko lankidetzaren testuinguruan, hainbat jarduera egin dira; beraz, ekimena gauzatuta dago.

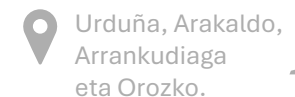
A3_8. Marka turistikoa:

Helburua eskualdeari nortasun propioa ematea da, helmuga turistiko gisa duen posizionamendua indartzeko. Eusko Jaurlaritzaren eta Arabako Foru Aldundiaren arteko lankidetzaren testuinguruan, turismo-marka berri bat garatu eta abiarazi da, logotipo bat eta “Helmuga paisaia da” leloa dituen, eta eskualdearen irudia garai berrietara eta egungo gizartera egokitzen lagundu du, erraz ezagutu eta gogoratzeko.

A3_9. Turismoa sustatzeko beste jarduera batzuk:

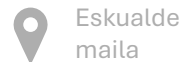
Eskualdeko eskaintza turistikoa indartzeko asmoz, bereziki landa turismoa, naturakoa, aktiboa eta kulturala, bereziki Urduña eta Gorbeialdea inguruan, aldi honetan BFAk hainbat jarduera bultzatu ditu, besteak beste, kirikiñausien ibilbiderako Interpretazio Mahaia eta Gorbeiaiko 2025 Turismo Ekintza Plana.

A3_10. Aiaraldeko merkataritza eta turismoa suspertzeko plana:

Tokiko ekonomien berraktibazioa bultzatzea du helburu jarduketak.

Horretarako, aldi honetan, zenbait jarduera dinamizatu eta modernizatu dira, hala nola merkataritza, ostalaritza, zerbitzuak eta turismoa, eta arreta berezia jarri da bezeroen digitalizazioan eta fidelizazioan.

A4 PROIEKTUA: Dibertsifikazio ekonomikoa: kultura eta sormen esparrua.

A4_1. Urduñako kultur ondare berezia zeharberritzea eta balioa ematea:

Urduñako Hirigune Historikoko harresia zaharberritzeko eta hari balioa emateko proiektua 2024. urtearen amaieran amaitu zen.

Urduña

Gauzatua

A4_2. Hobetzeko esku-hartzeak Artziniegako monumentu multzoan:

Artziniegako udal-liburutegiko eraikina birgaitzea eta udalerriko monumentu-multzoari lotuta aurreikusitako hobekuntza-jarduerak gauzatuta daude.

Artziniega

Gauzatua

A4_3. Laudio Ekintza eta Kultur Unea (LEKU):

Laudioko etorkizuneko espazio kultural eta dinamizatzaile sozial eta ekonomiko gisa gauzatzen jarraitzen du. Obrak aurrera jarraitu du, baina bi aldaketa egin behar izan dira, eta horrek hasierako esleipenaren zenbatekoa handitzea ekarri du 2025era arte egindako jarduketetan.

Llodio

Gauzatzen

LAUDIO ANTZOKIA

PROYECTO DE EJECUCIÓN JULIO 2021 AGOSTO 2022
JAVIER DE LAS HERRAS S.O.E. PROYECTOS

A4_4. Urduñako polo audiobisualaren sorrera:

Urduñako Ikus-entzunezkoen Poloaren garapenak aurrera jarraitzen du Bilbao Bizkaia Ikus-entzunezkoen Hub-aren parte gisa, Udalarekin eta ikus-entzunezko sektoreko eragileekin lankidetzan. Jarduketa Mariaren Konpainiaren Ikastetxe zaharra du ardatz, 18.000 metro karratuko eraikina eta 10.000 metro karratuko lursaila dituen gune handia.

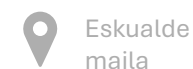
Gaur egun, espazioa jada erabiltzen ari dira tokiko eta nazioko ekoizpenek filmaketak kokatzeko, eta horrek berretsi egiten du sektorearen egokitasuna eta benetako interesa. Industriak bere aldakortasunagatik eta dimentsioengatik bereziki balioesten duen enklabe bat da, eskala desberdineko ekoizpenak hartzeko aukera ematen duena. Proiektuaren arabera, eraikina egokitzeko inbertsioa EPE-n hasieran aurreikusitakoa baino handiagoa izango da, eta laster zehaztuko da.

A4_5. Hub Audiobisuala Araba:

Arabako Ikus-entzunezko Hub-aren garapenak aurrera egiten jarraitzen du Aiaraldean ikus-entzunezkoen industria bultzatzeko eta eskualdeko jarduera ekonomikoa dibertsifikatzeko apustu gisa.

Aldi horretan, ikus-entzunezkoen esparrua indartu eta garatzera bideratutako hainbat ekimen bultzatu dira, baliabide berriak sortzen eta proiektuak ekoizteko dauden gaitasunak hobetzen lagunduz.

2. ARDATZA

Enplegua, gizarteratzea eta prestakuntza

Aurrerapenen deskribapena

2. ARDATZA. ENPLEGUA, GIZARTERATZEA ETA FORMAZIOA

PROIEKTUA		JARDUKETA KOPURUA	AURREKONTU EGUNERATUA	GAUZATUA	GAUZATZEN
A5	Enplegua eta lanbide-heziketako proiektuak.	5	2.100.258,14 €	2.002.592,11 € (95,35 %)	97.666,03 € (4,65 %)
TOTALA			2.100.258,14 €	2.002.592,11 €	97.666,03 €

A5 PROIEKTUA: Enplegua eta Lanbide-Heziketako proiektuak.

A5_1. Beirari eta industria-inguruneari lotutako lanbide-heziketako ikastetxe politeknikoa:

Helburua da Aiaraldea lanbide-heziketako ikastetxerik garrantzitsuena bihurtzea beiraren sektorean eta sektore osagarrietan, sektoreko enpresen ekoizpen-prozesuetan prestakuntza eskainiz.

A5_2. Prestakuntza-, berrikuntza- eta ekintzailtza-proiektuak Amurrioko eta Laudioko LHko ikastetxeetan:

Etorkizuneko lanbideetako prestakuntza sustatzea du helburu, industriaren eta, oro har, lanmerkatuaren egungo erronkei erantzungo dieten prestakuntza- eta ekintzailtza-proiektuak garatuz, eta Iruñerriko gazteen enplegarritasuna hobetuz

Aldi horretan, 4.0 Industria Tailerra, 4.0 Tailer Adimenduna eta Robotika Autonomoko Laborategia egin dira, eta espazio teknologiko berriak finkatu dira fabrikazio aurreratuan gaitzeko eta etorkizuneko lanbideekin lotutako gaitasunak lortzeko.

A5 PROIEKTUA: Enplegua eta Lanbide-Heziketako proiektuak.

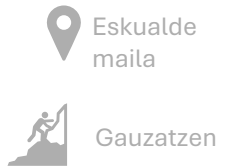
A5_3. Hizkuntza-gaikuntza:

Hizkuntzetan trebatzeko programak jarraipena izan du Laudion, eta sendotu egin da, eskualdeko hizkuntza-gaitasunak eta enplegarritasuna hobetzeko prestakuntza-eskaintza sendotuz. Aldi horretan, ingeleseko programak garatzen jarraitu da haur eta helduentzat, bai eta frantseseko eta alemaneko prestakuntza ere gazte eta helduentzat, 12 urtetik gorakoentzat.

A5_4. Ikastetxeen eta industria-sarearen arteko koordinazio hobea bultzatzea:

Prestakuntza lan-merkatuaren beharretara egokitzeko eta ikasleen eta lan-ingurunearen arteko lotura hobetzeko helburua du. Aldi honetan, Zaraobe zentroak 2 proiektutan hartu du parte eta Audioalde 10etan, aurreko ekitaldiarekin alderatuta bere jarduera areagotuz eta ingurune profesionalarekin konektatzeko aukerak indartuz.

A5_5. LHko gradu berriak garatzea eta gaitasun espezifikoak indartzea:

Jarduketak LHko gradu berriak sustatzea eta enpresen lehiakortasuna eta enplegarritasuna hobetzeko gaitasun espezifikoak indartzea proposatzen du, batez ere robotika eta automatizazioa bezalako industria-esparruetan, eta eskaintza sektore soziosanitariora eta nekazaritzako elikagaietara dibertsifikatzea.

3. ARDATZA

Gizarte kohesioa eta zerbitzu publikoak

Aurrerapenen deskribapena

3. ARDATZA: GIZARTE KOHESIOA ETA ZERBITZU PUBLIKOAK

100,00%

■ Gauzatua

PROIEKTUA		JARDUKETA KOPURUA	AURREKONTU EGUNERATUA	GAUZATUA	GAUZATZEN
A6	Gizarte-kohesioa eta etxebizitza sozialak.	3	2.454.833,00 €	2.454.833,00 € (100 %)	0,00 € (0 %)
TOTALA			2.454.833,00 €	2.454.833,00 €	0,00 €

A6_1. Etxebizitza proiektu sozialetarako lagatzea:

Proiektu sozialetarako etxebizitzak lagatzeko ekimena dagoeneko gauzatuta dago, Eusko Jaurlaritzak Laudion erositako bi etxebizitza AFari lagatzeko, gizarte-arretako eta gizarte-larrialdiari erantzuteko proiektuak garatzeko.

Laudio

Gauzatua

A6_2. Adimen-minusbaliotasuna duten pertsonentzako eguneko zentroaren eta etxebizitzaren proiektua:

Aldi honetan, eskritura publiko bihurtu zen Aiaraldeko Kuadrillan desgaitasuna duten pertsonentzako eguneko zentro eta egoitza gisa erabiltzen den etxebizitzaren erosketari. Gainera, etxebizitza egokitzeko lanak egin dira, eta abian jartzeko fasean dago. Hala, bizitegi-baliabideak hurbildu zaizkie gaur egun Gasteizera joandako erabiltzaileei. Era berean, etxebizitza batzuk martxan daude.

Laudio

Gauzatua

A6_3. Mendekotasun-egoeran dauden pertsonentzako egoitza-baliabideak hobetzea:

AFaren eta BFaren arteko koordinazioan, beste aukera batzuk aztertzen ari dira, erabiltzaileak Lurralde Historiko mugakidearen baliabide edo zerbitzuetara bideratzeko, eta gizarte-zerbitzuek kudeatzen dituzten kontingentzietara zabaltzeko, hala nola adinekoetara, desgaitasunetara, indarkeria matxistara eta gaixotasun mentaletara.

Eskualde maila

Gauzatzen

4. ARDATZA

Hiri-berroneratzea, etxebizitza eta ingurumena

Aurrerapenen deskribapena

4. ARDATZA: HIRI-BERRONERATZEA, ETXEBIZITZA ETA INUGURMENA

PROIEKTUA	JARDUKETA KOPURUA	AURREKONTU EGUNERATUA	GAUZATUA	GAUZATZEN
A7 Hiri-berroneratzea.	2	7.828.347,60 €	4.965.485,60 € (63,43 %)	2.862.862,00 € (36,57 %)
TOTALA		7.828.347,60 €	4.965.485,60 €	2.862.862,00 €

A7 PROIEKTUA: Hiri-berroneratzea.

A7_1. Auzo kalteberen berrikuntza integrala:

Azken aldi horretan, Goikolarrako (Amurrio), Landatako eta Dolores Madariako (Urduña) auzo kalteberen hiri-berroneratze integralerako proiektuek aurrera egiten jarraitu dute bizitegi-erakinak birgaitzeko, berrurbanizatzeko eta auzo-bulegoak abian jartzeko jarduerak gauzatu.

Amurrio eta Urduña

Gauzaten

A7_2. Kirol instalazio berriak Okondon:

2025eko maiatzean, Okondoko Udalak kirol-azpiegitura berri hori eraikitzeo obrak kontratatzeo pleguak argitaratu zituen, eta, ondoren, udalerriko kirol-eskaintza kontzentratzeo eta modernizatzeo aurreikusitako jarduereri ekin zitzaien.

Okondo

Gauzaten

5. ARDATZA

Azpiegiturak eta mugikortasun iraunkorra

Aurrerapenen deskribapena

5. ARDATZA: AZPIEGITURAK ETA MUGIKORTASUN IRAUNKORRA

PROIEKTUA	JARDUKETA KOPURUA	AURREKONTU EGUNERATUA	GAUZATUA	GAUZATZEN
A8 Ingurumena eta mugikortasun jasangarria.	4	10.264.980,40 €	4.690.220,33 € (54,31 %)	5.574.760,07 € (45,69 %)
TOTALA		10.264.980,40 €	4.690.220,33 €	5.574.760,07 €

A8_1. Nerbioiko Parke Linealaren garapena:

Gauzatze-bidean aurrera jarraitzen du.

AFAk Urduña-Delika tartea (1.800 metro) eta Laudio-Arrankudiaga tartea egin ditu. Saratxo poligonoaren eta Los Mesones auzoaren arteko tarterako proiektua onartu da, eta Saratxo-Urduña tartearen azterketa abian da, bere konplexutasun teknikoa dela eta.

BFAk hitzarmena sinatu du Urduñako Udalarekin Parke Linealaren eta Landata auzoaren arteko hegoaldeko lotura egiteko. Aldi berean, BFA Urduñako iparraldea lotzeko proiektu bat lantzen ari da, BI-625ak, Nerbioi ibaiak, HUAk eta IF.A.S. egoitzak bat egiten duten lekuan.

Laudio, Amurrio, Arakaldo, Arrankudiaga eta Urduña

Gauzatzen

A8_2. Bide berdeak zabaltzea:

Eginda dago, eta azken urteotan ingurumena egokitzeko eta leheneratzeko egin diren jarduerak sendotu ditu.

Horien artean, nabarmentzekoak dira Maroñoko urtegiaren inguruko esku-hartzeak eta Armuru erreka inguruko leheneratze ekologikoa eta mugikortasun jasangarria hobetzea. Horiei esker, Amurrioko bide- eta bidegorri-sarea handitu da, eta eskualdeko udalerrien eta natura-guneen arteko lotura indartu da.

Eskualde
maila

Gauzatua

A8_3. Mugikortasun jasangarria sustatzea:

Ekimena amaitzeko, disuasio-aparkaleku bat eraiki da Amurrion, 59 plazakoa. Horietatik 10ek ibilgailu elektrikoak kargatzeko guneak dituzte, eta, hala, mugikortasun iraunkorrari eta hiri-zirkulazioaren kudeaketari lotutako azpiegiturak indartu dira.

Amurrio

Gauzatua

A8_4. Eskualdeko mugikortasuna:

2025ean zehar, Aiaraldean mugikortasuna eta garraio publikoa hobetzeko hainbat jarduketa garatu dira.

Arabako Foru Aldundiak Arabako Lurralde Historikoko Mugikortasun Iraunkorreko II. Plana egin eta onartu du, diagnostikoa, herritarrek parte hartzeko prozesuak eta eskualdeko tokiko erakundeekin egindako bilerak barne.

Halaber, hobetu egin dira L15 Vitoria-Gasteiz/Amurrio/Laudio eta L16 Artziniega/Amurrio/Laudio/Okondo lineen maiztasunak.

Arabako eta Bizkaiko Foru Aldundiek lankidetzeta-hitzarmen bat onartu dute Aiaraldearen eta Galdakao-Usansoloko Ospitalearen artean autobus-zerbitzu zuzen berri bat sortzeko. 2026ko urtarriletik dago martxan, eta Bizkaibusen A-3641 linean integratuta dago. Zerbitzu berriak Amurrio, Aiara, Laudio eta Urduña lotzen ditu ospitalearekin, ibilbide zuzeneko hiru espedizio berriren bidez. Zerbitzuaren kudeaketa Bizkaibusi dagokio, eta finantzaketa, berriz, bi aldundien artean banatzen da.

Beste jarduketa interesgarri batzuk

Eskualdeko Plan Estrategikoa_EPE

Aiaraldea

Beste jarduketa batzuk

ARDATZAK

PROIEKTU ERAGILEAK

JARDUKETAK

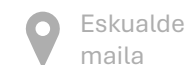
1. ARDATZA_ Ekonomia suspertzea eta industria dibertsifikatzea	A1. Industria modernizatzea eta industriako lurzoruak eta eraikinak berreskuratzea.	☐ Lanean Aiaraldea Federazioarekin lankidetzak.
3. ARDATZA_ Gizarte-kohesioa eta zerbitzu publikoak	A6. Gizarte-kohesioa eta etxebizitza sozialak.	☐ Babes sozialeko etxebizitzak eraikitzea. ☐ Aiaraldea eskualdeko asistentzia-hobekuntzak.

**Jarduketa honek aurrekontu arruntarekin gauzatuko dira.*

Lanean Aiaraldea Federazioarekin lankidetzan:

Enpresa-lehiakortasuna eta Aiaraldearen dinamizazio ekonomikoa hobetzera bideratutako jarduerak bultzatu eta garatzen dira, prestakuntza, laguntza, aukeren azterketa eta enpresen arteko lankidetzaren sustapenaren bidez.

Jarduera horien artean daude industriarako tresna interesgarriak buruzko jardunaldi teknikoak, adimen artifizialari eta datuen analisiari buruzko trebakuntza-programak, enpresa-ikuspegiari buruzko inkestak, jarduerak eta enplegu-aukera berriak identifikatzeko azterketa sektorialak eta proiektu estrategikoen bideragarritasun-azterketak.

Babes sozialeko etxebizitzak eraikitzea:

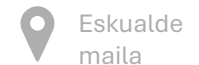
Gizarte-babeseko 102 etxebizitza eraiki dira Amurrion, bi sustapen garatuta.

Aiaraldea Eskualdeko asistentzia-hobekuntzak:

Amurrioko etxebizitza komunitarioaren kudeaketa finantzatzeko hitzarmena garatu da, lehenengo aldiz gaueko arreta sartuta eta eguneko 24 orduetako estaldura hobetuta, baita San Anton de Armuru foru egoitzaren erreforma integrala ere, mendekotasun handiagoa eta mugikortasun murriztua duten adinekoen egungo beharretara egokitzeko.

Aurrera egin da landa-inguruneko egoitza-plaza itunduak ugaritzen, autistentzat, eta eskualdean buru-gaixotasunaren arretarako baliabide berri bat abian jartzen, ASASAM-ekin batera kudeatutako ostatu-baliabidea hobetu eta zabalduz.

Jarraipenaren aurkezpena

Berehalako Jarduketara Plana eta Aiaraldea Eskualdeko Plan Estrategikoa

Talde eragilearen bilera, 2026ko maiatza